

SINDICATUL REMIN - ECONORD
Baia Mare, Str. Nucului Nr. 22
Jud. Maramureş
Tel: 0262-215501 , Fax: 0262-217021
CIF: 25709793

Nr. 12/06.03.2017

CĂTRE

ACADEMIA DE ȘTIINȚE TEHNICE DIN ROMÂNIA
Domnului Președinte Mihai Mihăiță

Stimate Domnule Președinte Mihai Mihăiță,

Vă mulțumesc în numele Sindicatului REMIN-ECONORD Baia Mare pentru lucrarea "Mineritul în contextul dezvoltării durabile a României" pe care am primit-o și al căruia conținut interesant pentru noi, l-am diseminat în rândul colegilor de sindicat.

Considerăm că această lucrare elaborată de colectivul de specialiști coordonat de prof. univ. dr. ing. Dumitru Fodor, este o sinteză relevantă a situației actuale a mineritului și poate sta la baza unor decizii favorabile pentru un minerit durabil și eficient în România.

Apreciem și salutăm implicarea Academiei de Științe Tehnice din România, în scopul de a informa și conștientiza clasa politică, privind resursele minerale din țara noastră, care pot fi valorificate în interesul statului român.

Susținem demersul Academiei de Științe Tehnice din România, de a dezbatе în Comisia de Industrii și Servicii din Camera Deputaților, tematica mineritului în contextul dezvoltării durabile a României și am întocmit în acest sens un document de poziție, prin care argumentăm susținerea mineritului din zona noastră.

Suntem încrezători, că prin implicarea instituțiilor, organizațiilor și a persoanelor competente în domeniu, prin lobby și persuasiune, decidenții politici și administrativi vor ajunge să înțeleagă că mineritul trebuie considerat un sector cheie în revigorarea industriei și economiei naționale.

Menționăm că am susținut mineritul durabil și în cadrul dezbaterei publice organizată de Ministerul Economiei la Baia Mare în data de 11 august 2016, cu tema "Strategia Industriei Miniere 2017-2035 și Legea Minelor", unde am depus un document de poziție.

Dorim succes dezbaterei în Comisia de Industrii și Servicii din Camera Deputaților și sperăm că va stârnii un interes real pentru mineritul durabil.

Anexăm "Documentul de poziție".

Cu respect,

Sindicatul REMIN-ECONORD Baia Mare
prin președinte,
Ing. Ștefan Petricean

SINDICATUL REMIN-ECONORD BAIA MARE

DOCUMENT DE POZIȚIE

privind

MINERITUL ÎN CONTEXTUL DEZVOLTĂRII DURABILE A ROMÂNIEI

1

PETRICEAN ȘTEFAN

Președinte, Sindicatul Remin-Econord Baia Mare
Județul Maramureș, Baia Mare, Str. Nucului Nr. 22
Cod poștal: 430075
Tel: 0262-215501 , Fax: 0262-217021
Email: sindicateRemin@yahoo.com

Baia Mare
6 MARTIE 2017

Sindicatul Remin-Econord Baia Mare

Sindicatul Remin Econord este organizația sindicală reprezentativă și parteneră de dialog social la nivelul Companiei Naționale a Metalelor Prețioase și Neferoase REMIN S.A. Baia Mare. Pentru a îndeplini condițiile de reprezentativitate la nivel de unitate prevăzute de Legea dialogului social nr. 62/2011, în anul 2012, Uniunea Sindicatelor Miniere Maramureș s-a transformat în Sindicatul REMIN-ECONORD, având ca membri lucrătorii de la exploataările miniere din bazinele miniere Maramureș.

Sindicalele miniere din Maramureș, au fost implicate ca partener social în programele de reorganizare și restructurare a mineritului din bazinele miniere Maramureș, dar și în programele de reconversie profesională a forței de muncă disponibilizată din minerit. Liderii de sindicat, sunt membrii fondatori ai Asociației Consorțiul Zonal Pentru Dezvoltare Socială Maramureș, înființată cu scopul de a sprijini comunitățile miniere (aflate în declin economic și social) și locuitorii acestora.

Sindicatul Remin-Econord Baia Mare face parte din Confederația Sindicală Națională MERIDIAN, la care este afiliat la nivel național și asigură asistență în domeniul social, dreptul muncii și dreptul sindical pentru membrii de sindicat dar și pentru lucrătorii ieșiți din sistem. De asemenea, reprezintă creditorii salariați în procedura de insolvență a Companiei REMIN SA Baia Mare și apără drepturile și interesele acestora.

Scurt istoric al mineritului în Maramureș

Mărturii scrise despre începuturile mineritului în bazinele miniere Maramureș, sunt cunoscute din anul 1329. Cantitatea, varietatea și importanța resurselor minerale solide din subsolul județului Maramureș, au făcut ca mineritul să constituie o îndeletnicire tradițională a locuitorilor din această parte a țării. De la începutul secolului XX, bazinele miniere Maramureș devin un principal furnizor de materii prime și metale prețioase în care s-au dezvoltat 22 de unități de producție, care au stat la baza dezvoltării economice și sociale a județului Maramureș și a județelor învecinate. În anul 1991, la exploataările miniere aparținătoare Companiei REMIN, erau angajate aproximativ 36.000 de persoane. Pe lângă minerit, s-au dezvoltat și ramuri economice conexe (construcții de mașini, utilaj minier și reparării, transport, etc.) dar și unități de învățământ profesional, preuniversitar și universitar de profil.

Compania REMIN Baia Mare a desfășurat activități miniere de valorificare a resurselor de substanță minerală utilă în baza a 16 licențe de concesionare a perimetrelor cuprinse în bazinele miniere Baia Mare și Baia Borșa din județul Maramureș, Turț – Tarna din județul Satu Mare și Rodna din județul Bistrița Năsăud. În perioada 1984-2000, în producția minieră a României, Compania REMIN Baia Mare avea o pondere de 83 % la producția de Plumb, 86 % la Zinc, 27 % la Cupru, 53 % la Aur și 54 % la Argint. Scăderea continuă a producției de minereu și ulterior sistarea activității de producție în 2007, nu s-a datorat epuizării resurselor minerale din arealul companiei, ci din rațiuni economice. În prezent, în evidență se regăsesc cca. 70 milioane tone rezervă geologică evidențiată în cadrul perimetrelor miniere, pentru care sunt instituite licențe de exploatare valabile până în anul 2019.

Situația actuală și justificarea demersului

Din anul 2007, după o restructurare continuă cu efecte negative în plan economic și social, activitatea de extracție și prelucrare a minereurilor din bazinele miniere Maramureș a încetat și de atunci se execută doar lucrări de conservare, închidere și ecologizare.

Odată cu încetarea activităților miniere de producție, a început și declinul celorlalte activități industriale, iar zonele miniere în special cele monoindustriale, au rămas subdezvoltate și fără perspective, cu toate încercările statului de a sprijini comunitățile miniere. Toate măsurile de protecție socială aplicate de stat, nu au reușit să atenuze impactul social negativ creat de închiderea minelor. Gradul de ocupare a forței de muncă active în Maramureș este de doar de

40% (Raport Privind Starea Economică și Socială a Județului Maramureș - Martie 2016), ceea ce arată că în acest bazin minier, încă nu s-a reușit crearea de alternative economice sustenabile în comunitățile miniere.

Prin implementarea de către Guvern a Strategiei Industriei Miniere pentru perioada 2004-2010 aprobată prin HG nr. 615/2004, la Compania Remin Baia Mare s-au realizat măsurile de restructurare a capacitaților de producție, închiderea minelor neviabile, eliminarea subvenției și încetarea activității de producție. Nu s-a realizat în schimb măsura de utilizare a activelor (clădiri, lucrări miniere, utilități, suprafețe de teren) devenite disponibile în scopul susținerii reconstrucției economice a zonelor afectate și de asemenea, nu s-a realizat măsura de refacerea mediului afectat de lucrările miniere.

În anul 2009, Compania Remin Baia Mare a intrat în insolvență, iar activele acesteia au fost evaluate și cuprinse la masa credală pentru plata creditorilor dintre care statul român (prin Agenția de Administrare a Activelor Statului), este creditorul majoritar și deține 82% din întreaga creață.

În acest context, pentru redeschiderea rezervelor care pot fi valorificate eficient și durabil, considerăm că statul român ar trebui să reglementeze (prin măsuri legislative și administrative), transformarea creaței deținute la Compania REMIN Baia Mare în acțiuni. Aceste acțiuni să fie transferate la Ministerul Economiei, care va gestiona valorificarea rezervelor în interesul statului român.

Activele (construcții, terenuri, rețele de utilități, etc.) de la fostele exploatari miniere inchise definitiv, ar trebui să fie folosite în scopul creării de alternative economice, parcuri și platforme industriale, contribuind astfel la reconstrucția economică a regiunii și la sustenabilitatea comunităților miniere aflate în declin economic și social.

Propunerি de activități economice în contextul unui minerit durabil

1. Exploatarea și prelucrarea resurselor minerale în condiții de eficiență economică.

La Compania Remin Baia Mare s-a realizat în 2016, un studiu de prefezabilitate (raport de evaluare tehnico-economică a resurselor minerale) în vederea evidențierii rezervelor exploataabile de minereuri valorificabile. În acest studiu este precizată posibilitatea redeschiderii unor perimetre miniere și repornirea activității de exploatare și prelucrare a minereurilor neferoase în condiții de eficiență economică. Există perimetre atractive din punct de vedere economic în care se poate reporni activitatea. Aceste perimetre miniere se află în conservare în vederea închiderii, dar necesită refacerea infrastructurii și dotarea tehnico-materială corespunzătoare unei activități competitive de extracție și procesare. Zăcăminte de minereuri neferoase și auro-argintifere, existența în zonă a infrastructurii specifice activităților de exploatare și prelucrare, precum și a forței de muncă calificată, pot fi elemente importante pentru potențialii investitori în domeniul mineritului neferos. În cazul în care s-ar executa tunelul rutier (propus de autoritățile locale) prin muntele Gutâi, s-ar putea exploata și valorifica și cele 2,5 milioane tone de minereu imobilizate în pilierul de siguranță de sub Drumul Național 18 Baia Sprie-Mara. Totodată, s-ar putea cerceta și pune în evidență noi resurse minerale cantonate în zonă.

2. Procesarea și tratarea deșeurilor miniere.

Activitatea de exploatare a minereurilor neferoase a produs o cantitate mare de deșeuri miniere și multiple și variate efecte negative asupra mediului. Datorită tehnologiei existente în trecut și a utilajelor învechite (care au generat pierderi pe fluxul tehnologic), nu s-a putut recupera la un grad ridicat cantitatea de metale din minereurile prelucrate. În iazurile de decantare se găsesc cantități însemnante de metale neferoase (cupru, plumb, zinc), prețioase (aur, argint) și metale rare care nu s-au recuperat în acea perioadă (wolfram, molibden, cadmiu).

Din unele iazuri de decantare, pot fi procesate și tratate deșeurile miniere în scopul recuperării substanțelor minerale utile, urmată de depozitarea reziduurilor în condiții de siguranță, în zone în care nu reprezintă o amenințare pentru comunități și fără a influența negativ

factorii de mediu. Tratarea acestor tipuri de deșeuri în scopuri economice poate contribui la îmbunătățirea mediului, a peisajului, a ocupării forței de muncă și a condițiilor sociale din localitățile afectate. Această soluție ar rezolva în mare parte și problemele pe care le creează în prezent iazurile. De-a lungul timpului, s-au produs accidente tehnice, care au dus la infestarea apelor râurilor din zonă și la contaminarea unor mari suprafețe de teren cu reziduuri miniere cu conținuturi de metale grele și diferite substanțe toxice. În Maramureș există 10 iazuri de decantare ce conțin aproximativ 81 milioane tone de steril, depozitat pe suprafețe de peste 140 hectare.

Efectele negative manifestate asupra mediului înconjurător de construirea și exploatarea iazurilor de decantare, pot fi menționate sintetic după cum urmează:

- impact vizual neplăcut;
- distrugerea și ocuparea unor mari suprafețe de teren pentru o perioadă foarte lungă de timp;
- poluarea apelor cu elemente chimice dizolvate sau cu suspensii de particule solide antrenate de apele de ploaie sau de infiltrări;
- distrugeri materiale și de vieți omenesti datorate pierderii stabilității iazurilor, etc.
- sterilul de granulație mică de pe taluzurile și platformele iazurilor de decantare este antrenat de vânt și poluează aerul și terenurile din localitățile apropiate, afectându-le cu toate consecințele de mediu și sănătate a populației.

În prezent, iazurile pe care s-au depozitat deșeurile miniere sunt cuprinse în programul de închidere, fără a fi considerate o potențială resursă secundară de minerale. Ocupă suprafețe mari de teren și în multe locuri iazurile sunt amplasate în intravilanul localităților reprezentând un potențial pericol privind stabilitatea acestora dar și pericol din punct de vedere al poluării apelor, aerului și solului.

3. Utilizarea reziduurilor ca materie primă secundară.

În contextul dezvoltării unui minerit durabil, statul ar trebui să stimuleze și să susțină dezvoltarea cercetării orientate spre folosirea reziduurilor miniere, ca materie primă secundară în alte domenii de activitate (umplutură pentru realizarea terasamentelor autostrăzilor și soselelor, căilor ferate, construirea de baraje și diguri, confectionarea de materiale prefabricate, ca material pentru umplerea golurilor subterane realizate prin activitatea de extragere a zăcămintelor, etc.). În acest fel, s-ar elimina deșeurile miniere și potențialele riscuri pe care acestea le reprezintă. Utilizarea reziduurilor miniere ca materie primă secundară ar reduce costurile de procesare, nu ar mai exista terenuri afectate de depozitarea reziduurilor, s-ar elimina costurile de ecologizare a iazurilor și costurile de monitorizare post închidere.

Impact și beneficii

Exploatarea și prelucrarea zăcămintelor miniere în condiții de eficiență economică cu respectarea legislației de mediu, precum și procesarea deșeurilor miniere va contribui la regenerarea socio-economică a comunităților miniere în care există perimetre miniere exploataabile și cele care au în intravilan terenuri ocupate de iazurile de decantare. Operatorii economici care vor exploata resursele de minereuri și vor procesa iazurile, vor crea locuri de muncă fiind o sursă de sustenabilitate locală. Dacă reziduurile miniere vor fi folosite ca materie primă secundară pentru alte domenii de activitate (sunt rezultate bune de acest fel în alte țări), poluarea solului și apelor cu metale grele va fi mult diminuată sau chiar eliminată. Prin eliminarea acestor riscuri, condițiile de trai a populației din aceste regiuni vor fi îmbunătățite. Utilizarea adecvată a acestor deșeuri ar trebui să constituie o parte a strategiei de dezvoltare durabilă a țării și o măsură compensatorie pentru comunitățile miniere afectate. Eforturile pentru dezvoltarea unui minerit durabil, refacerea mediului și dezvoltarea unor industrii alternative mineritului, trebuie să fie susținute atât de decidenții politici din România cât și de decidenții politici la nivel european, prin stimularea și susținerea activităților de valorificare a resurselor și de procesare a deșeurilor miniere.

Posibili oponenți ai activităților miniere durabile.

Oponenți ai mineritului durabil ar putea fi unele autorități locale care nu mai doresc să aibă activități miniere pe raza localității, unele firme care execută lucrări de închidere a iazurilor care și-ar vedea pericolitatea afacerea, ONG-uri de mediu și agenții de mediu care ar vedea repornirea activităților miniere ca potențiale riscuri de poluare, administrații locale pe a căror areal ar urma să fie amplasate depozitele de reziduuri (daca reziduurile nu se vor folosi ca resursă de materie prima secundară în alte domenii de activitate) precum și persoanele care ar deține terenuri în apropierea depozitelor de reziduuri miniere.

Suport al demersului

Ca suport și sprijin pentru prezentul document de poziție privind mineritul durabil am avut lucrarea "Mineritul în contextul dezvoltării durabile a României", autori Dumitru Fodor, Gavril Baican, Ioan Călin Vedinaș și Ervin Robert Medves, HG Nr. 615/2004 pentru aprobarea Strategiei industriei miniere pentru perioada 2004 – 2010, Directiva 21/2006/CE, Tabel de concordanță HG 856/2008 cu Directiva 21/2006/CE, HG 856/2008, Anexa 1 - Reglementări naționale și internaționale aplicabile, OUG nr. 15/2009, privind managementul și gestionarea integrată a deșeurilor și studiul "Managementul deșeurilor din minerit, exploatare în carieră, procesare a minereului, în Uniunea Europeană" al DG Environment, European Commission-Decembrie 2001.

Întocmit,

Președinte
Ing. Petricean Ștefan

